

Hyvän hallinnon periaatteet

Jäsenten oikeudet ja tasapuolinen kohtelu

Jäsenten oikeuksien kunnioittaminen sekä jäsenten tukeminen ja rohkaiseminen oikeuksiensa käyttämiseen.

Muiden sidosryhmien intressit

Pitää tunnistaa keskeiset sidosryhmät sekä velvoitteet näitä sidosryhmiä kohtaan.

Hallituksen rooli ja vastuut

Hallituksella on oltava riittävästi kokemusta ja asiantuntemusta yhdistyksen toiminnan arvioimiseksi ja ohjaamiseksi.

Hyvän hallinnon periaatteet

Rehellisyys ja eettinen käyttäytyminen

Rehellisyys ja oikeudenmukaisuus ovat ehdottomia edellytyksiä hallituksen jäsenten toiminnassa.

Tiedottaminen ja avoimuus

Hallituksen vastuut ja tehtävät määritetään selvästi ja kommunikoidaan sidosryhmille niiden luottamuksen saavuttamiseksi. Taloudellisen ja muun tiedon on oltava eri sidosryhmien näkökulmasta ajantasaista ja riittävää.

Hyvän hallinnon periaatteet

Hyvän hallinnon tunnusmerkkejä

- Luottamushenkilöiden, toimivan johdon, muiden toimihenkilöiden sekä vapaaehtoisten rooli, tehtävät ja vastuut on määritelty selkeästi.
- Kaikki toiminnassa mukana olevat tietävät omat tehtävänsä ja vastuunsa.
- Päätöksenteko ja toimintatavat ovat selkeitä ja avoimia.
- Hallitus ohjaa ja valvoo yhdistyksen toimintaa jäsenistön edun nimissä.
- Toiminnasta, taloudesta ja sosiaalisista tuloksista raportoidaan selkeästi.

Hyvän hallinnon periaatteet

Hyvän hallintotavan merkityksestä

Miksi hyvän hallintotavan noudattaminen on tärkeää?

- Jotta yhdistys voi toimia tehokkaasti, edistää jäsenistön arvoja ja tavoitteita, pitää kansalaisten ja muiden yhteiskunnan toimijoiden tuntee luottamusta yhdistystä kohtaan

Yhdistyksen jäsenet

Päätösvalta yhdistyksessä

- Yhdistyksessä ylintä päätösvaltaa käyttävät jäsenet yhdistyksen kokouksissa.
- Yhdistyksen puheenjohtajan valinta
 - sitoutuminen, aktiivisuus, asiantuntemus, monimuotoisuus
 - yhdistyksen historian tuntemus
 - yhteiskunta- ja yhteistyökumppanisuhteet
- Hallituksen jäsenten ja varajäsenten valinta
 - sitoutuminen, aktiivisuus, asiantuntemus, monimuotoisuus
- Toiminnantarkastajan valinta
 - objektiivisuus, ammattitaito

Yhdistyksen jäsenet

Yhdistyksen jäsenen vastuu

- Jäsenet eivät ole vastuussa yhdistykselle kokouksessa tekemistään päätöksistä
 - hallitus ei saa toimenpanna lain tai sääntöjen vastaisia päätöksiä
 - toimihenkilöt eivät ota toimeksiantoja jäseniltä, ohi hallituksen
- Jäsenvelvollisuuksien laiminlyönnistä voi aiheutua korvausvastuu yhdistykselle (jäsenmaksu, kannatusmaksu)
- Jäsenen tulee pidättäytyä sellaisista toimista, jotka aiheuttavat yhdistykselle vahinkoa (lojaalisuusvelvollisuus)

Yhdistyksen hallitus

Yhdistyslain mukaan

- Yhdistyksellä on oltava hallitus, johon kuuluu vähintään kolme (3) jäsentä.
- Hallituksen on hoidettava huolellisesti yhdistyksen asioita lain ja sääntöjen sekä yhdistyksen päätösten mukaan.
- Hallituksen on huolehdittava, että yhdistyksen kirjanpito ja varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.
- Hallitus on yhdistyksen lakimääräinen edustaja.

Yhdistyksen hallitus

Yhdistyksen hallituksen toimivalta

- Hallituksen toimivaltaa rajaa yhdistyksen jäsenille kuuluva päätöksenteko-oikeus.
- Hallitus toimeenpanee yhdistyksen kokouksessa tehtyjä päätöksiä.
- Ellei laissa tai säännöissä ole määrätty päätöksentekijää, hallituksen on käännyttävä toimivaltakysymyksessä jäsenistön puoleen.

Yhdistyksen hallitus

Lojaalisuusvelvollisuus

- Hallituksen jäsenen tulee työskennellä hallituksessa yhdistyksen ja kaikkien jäsenien eduksi.
- Tehtyjen päätösten kunnioittaminen, mutta ei tule hyväksyä lain tai sääntöjen vastaisia päätöksiä tai niiden täytäntöönpanoa.
- Riittävä ajankäyttö.

Huolellisuusvelvollisuus

- Perehtyminen yhdistyksen asioihin, sääntöihin ja keskeisiin lakeihin.
- Riittävät tiedot kunkin päätöksen tekemiseksi (puheenjohtaja).

Yhdistyksen hallitus

Yhdistyksen hallituksen tehtävistä

Päätösten toimeenpano

- jäsenten tekemien päätösten toimeenpano
- jäsenistön näkemysten selvittäminen

Kirjanpidon ja varainhoidon järjestäminen

- taloushallinnon prosessit ja toimintatavat
- varallisuuden turvaaminen ja säilyttäminen
- asianmukaiset vakuutukset

Toiminnan ohjaus ja valvonta

- strategia, talous- ja toimintasuunnitelma
- talousraportointi
- sisäinen valvonta

Yhdistyksen hallitus

Toiminnan ohjaus ja valvonta

- Toiminnan ajanmukaisuus (säännöt)
- Arvot, missio, toimintaperiaatteet
- Strategia (jäsenistön näkemys)
- Talousarvio ja toimintasuunnitelma
- Toimintaympäristön muutosten arviointi (riskianalyysi)
- Sidosryhmien odotukset ja näkemykset
- Organisaatorakenne ja resurssit
- Selkeät toimenkuvat

Yhdistyksen hallitus

Toiminnan valvonta (sisäinen valvonta)

- Toiminnan tarkoituksenmukaisuus ja tehokkuus
- Taloudellisen raportoinnin luotettavuus
- Toimintaan sovellettavien lakien ja sääntöjen noudattaminen

➔ Hallituksen huolellisuusvelvollisuus

Yhdistyksen hallitus

Ohjaus ja valvontatehtävä

- Hallituksen tulee saada taloudellista tietoa vähintään vuosineljänneksittäin.
- Taloushallinnon rooli on muuttunut historiatietojen keräämisestä tulevaisuuden ennustamiseen ja sellaisen taloudellisen tiedon tuottamiseen, joka tukee yhdistyksen toiminnan suunnittelua.

Yhdistyksen hallitus

Hallitukselle kuuluvien tehtävien delegoinnista

- Hallitus toimii kollektiivina, myös vastuu kollektiivista.
- Hallitus voi delegoida sille kuuluvia tehtäviä toisaalle, mutta vastuu säilyy aina hallituksella
 - asioiden valmistelu ja hoitaminen
 - valmistelu- ja täytäntöönpanotehtäviä voidaan jakaa myös hallituksen jäsenten kesken
- Päätöksenteko-oikeutta hallitus ei voi delegoida toiselle.

Yhdistyksen hallitus

Hallituksen jäsenen oikeuksista

- Hallituksen jäsenellä on oikeus saada tietoja yhdistyksestä, sen toiminnasta ja taloudesta
 - tämä on välttämätöntä huolellisuus- ja vastuunäkökulmasta
 - tietosuoja luo poikkeuksen
- Hallituksen jäsenellä on oikeus esittää eriävä mielipiteensä
 - ilmaistava heti päätöksenteon yhteydessä ja tehtävä merkintä pöytäkirjaan, myös perusteista
 - ei voi osallistua päätöksen toimeenpanoon
 - vastuusta vapautuminen
 - tieto asiasta harkinnan mukaan joko jäsenille ja / tai toiminnantarkastajalle

Yhdistyksen hallitus

Hallituksen jäsenen oikeuksista

- Hallituksen jäsenyys perustuu vapaaehtoisuuteen.
- Hallituksen jäsenellä on oikeus erota tehtävästään
 - hallituksen jäsenen on ilmoitettava erosta hallitukselle
 - jäsenen tulisi erota tehtävästään vain perustellusta syystä, jotta hallituksen päätöksenteko ja toiminta voidaan turvata
 - tarvittaessa on kutsuttava yhdistyksen kokous valitsemaan uutta hallituksen jäsentä (säännöt)
- Hallituksen jäsen voidaan erottaa milloin tahansa toimikautensa aikana (luottamuspuola)
 - erottamispäätöstä ei tarvitse perustella eikä hallituksen jäseniä tarvitse kohdella tasavertaisesti

Yhdistyksen hallitus

Hallituksen kokoonpanosta

- Kokoonpanossa tulee ottaa huomioon tarvittava osaaminen, henkilöiden sitoutuminen tehtävään sekä hallituksen monimuotoisuus.
- Rotaatiolla varmistetaan hallituksen uudistuminen ja mahdollistetaan osaamisen päivittäminen.
- Esteellisyysnäkökohdat on syytä ottaa huomioon jo jäsenehdokkaista nimettäessä.
- Ennakkoon saadut tiedot jäsenehdokkaista ja heidän kompetenssistaan auttavat valinnassa.

Yhdistyksen hallitus

Hallitustyöskentelystä

- Työjärjestys tai muu vastaava kirjallinen ohjeistus
 - muodollista ohjeistusta ei ole (hyvä kokouskäytäntö)
 - kokoustekniikka ja ryhmän vuorovaikutustekijät
- Kokouksessa käsiteltävien asioiden hyvä valmistelu turvaa tehokkaan hallitustyöskentelyn (puheenjohtaja)
- Hallituksen jäsenillä on selonotto-oikeus
 - kaikille sama tieto
 - riittävän laajat tiedot toiminnasta ja toimintaympäristöstä

Yhdistyksen hallitus

Hallitustyöskentelystä

- Hallituksen jäsenillä pitää olla monipuolista kokemusta ja heidän tulisi edustaa erilaisia ajattelutapoja
 - haastaja ja sparraaja suhteessa toimintaan
 - kriittisten näkemysten arvon ymmärtäminen
- Hallituksen pitää tietää mitä yhdistyksessä tapahtuu ja miten toiminta on järjestetty
 - tekemisen meininki ja ilmapiiri
- Hallituksessa toimiminen edellyttää toisinaan omalta mukavuusalueelta poistumista

➡ Keskusteleva, avoin ja yhteistyökykyinen hallitus

Yhdistyksen hallitus

Hallituksen päätöksenteon elementit:

1. Riittävät tiedot asiasta ja hyvä ennakkollinen valmistautuminen
 - tarvittaessa ulkopuolista asiantuntijaa käyttäen
 - huolimaton menettely, tietämättömyys, vahingonkorvausvelvollisuus
2. Keskustelu ja perusteellinen arvio ratkaisuvaihtoehtoista
 - hallituksen jäsenten osaaminen ja ammattitaito
3. Perusteltu päätös, joka kirjataan asianmukaisesti
 - perustelut ja päätös

Yhdistyksen hallitus

Hallituksen vastuusta

- Monijäsenisen toimielimen vastuu on lähtökohtaisesti kollektiivista (yhteisvastuullista).
- Työnjaosta huolimatta hallitus tekee päätökset ja vastaa niistä kokonaisuutena (yhteisvastuullisesti).
- Korvausvastuuseen saattaa vaikuttaa tiedot tehtyjen päätösten perusteista ja tai hallituksen jäsenen oman koulutuksen tai kokemuksen perusteella olevat edellytykset.
- Hallituksen puheenjohtajalla on rivijäseniin nähden aktiivisempi rooli ja tämä saattaa vaikuttaa myös vastuun määrään ja korvausvastuun arviointiin.

Yhdistyksen hallitus

Hallituksen jäsenen vastuu

1. Parlamentaarinen vastuu
 - vastuu valitsijoilleen (luottamusasema)
2. Siviilioikeudellinen vastuu
 - vastuu aiheutetusta vahingosta (korvausvelvollisuus)
3. Rikosoikeudellinen vastuu
 - henkilö, joka hoitaa toisen taloudellisia tai oikeudellisia asioita, ryhtyy toimeen, johon hänellä ei ole oikeutta, tai jättää tehtävänsä suorittamatta aiheuttaen vahinkoa
 - luottamusaseman väärinkäyttö

Yhdistyksen hallitus

Hallituksen jäsenen korvausvelvollisuus

- Hallituksen jäsen on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän on toimessaan tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttanut yhdistykselle.
- Hallituksen jäsen on velvollinen korvaamaan yhdistyslakia tai yhdistyksen sääntöjä rikkomalla yhdistyksen jäsenelle tai muulle aiheutetun vahingon.

Yhdistyksen hallitus

Hallituksen jäsenen esteellisyys

- Hallituksen jäsen on esteellinen äänestämään yhdistyksen kokouksessa, kun päätetään toiminnantarkastajan valitsemisesta tai erottamisesta, tilinpäätöksen vahvistamisesta taikka vastuuvapauden myöntämisestä silloin, kun asia koskee hallintoa, josta hän on vastuussa.
- Hallituksen jäsen ei saa osallistua hänen ja yhdistyksen välistä sopimusta koskevan eikä muunkaan sellaisen asian käsittelyyn eikä ratkaisemiseen, jossa hänen yksityinen etunsa saattaa olla ristiriidassa yhdistyksen edun kanssa.

Yhdistyksen hallitus

Yhdistyksen puheenjohtaja (hallituksen puheenjohtaja)

- Kutsuu koolle hallituksen kokoukset
- Johtaa hallitustyöskentelyä, vastuu työn tuloksista
- Vastaa siitä, että kokoukset on hyvin valmisteltu
 - kaikilla on riittävän ajoissa ennen kokousta tietoa käsiteltäväksi tulevista asioista
 - hyvä valmistelu turvaa tehokkaan ja oikeudenmukaisen asioiden hoitamisen ja päätöksenteon
 - priorisoi ja valitsee hallituksen käsiteltäväksi tulevat asiat
 - ohjaus ja kontrolli = näkee metsän puilta
 - toimivaltakysymyksen ratkaiseminen
 - valmistelee asiantuntijan kuulemisen tai pyytää muuta hallituksen jäsentä valmistelemaan

Yhdistyksen hallitus

Yhdistyksen puheenjohtaja (hallituksen puheenjohtaja)

- Huolehtii siitä, että hallituksen jäsenillä oleva kokemus ja asiantuntemus hyödynnetään hallitustyöskentelyssä
- Vastaa siitä, että uudet hallituksen jäsenet perehdytetään
- Ylläpitää keskustelevaa ilmapiiriä hallituksessa
- Motivointitehtävä ja palautteen antaminen
 - yhdistysaktiivit
 - hallituksen jäsenet
 - toimihenkilöt
- Toimii yhdistyksen keulakuvana

- Toimintasuunnitelma sekä talousarvio
- Toimintakertomus sekä tilinpäätös
- Yhteistyökumppanisuhteet ja sopimukset

Yhdistyksen hallitus

Hallituksen varapuheenjohtajan tehtävät, mm:

- toimii yhdistyksen puheenjohtajan sijaisena mikäli yhdistyksen puheenjohtaja on estynyt hoitamaan tehtäväänsä
- vastaa uusien jäsenten perehdytyksen järjestämisestä

Sihteerin tehtävät, mm:

- toimii hallituksen kokouksien sihteerinä
- huolehtii muutokset yhdistysrekisteriin
- ylläpitää Facebookissa olevaa vain jäsenille ryhmää
- päivittää hallituksen whats-up ryhmän
(hallitus, varajäsenet, rahastonhoitaja, jäsenrekisterin hoitaja)

Yhdistyksen hallitus

Hallituksen kokoukseen osallistuminen, raportti vastuista

- ilmoita etukäteen puheenjohtajalle jos et pysty osallistumaan hallituksen kokoukseen
- jos tulet kokoukseen myöhässä, ilmoita saapumisestasi puheenjohtajalle ja sihteerille
- ole läsnä koko hallituksen kokouksen ajan
- ilmoita puheenjohtajalle ja sihteerille jos joudut poistumaan kesken kokouksen

- tee raportti vastuullasi olevista tehtävistä puheenjohtajalle 2-3 päivää ennen hallituksen kokousta

Yhdistyksen toimihenkilöt

Hallitus voi valita tarvittavia toimihenkilöitä myös hallituksen ulkopuolelta

Rahastonhoitaja

- hoitaa yhdistyksen kirjanpidon ja toimittaa yhdistykselle tietoa sen taloudesta
- hoitaa yhdistyksen rahaliikennettä
- laatii yhdistyksen tilinpäätöksen

Jäsenrekisterin hoitaja

- ylläpitää yhdistyksen jäsenrekisteriä
- lähettää jäsen- ja kannatusjäsenlaskut ja seuraa niiden maksuliikennettä
- lähettää jäsenmaksun suorittaneille jäsenkortit

Yhdistyksen toimihenkilöt

Tallipaikkavastaava

- hoitaa tallipaikkojen varaamiseen liittyvät asiat
- hoitaa kerhotilan avainjärjestelmään liittyvät asiat

Kerhoisäntä

- huolehtii kerhotilojen siisteydestä, siivouksen järjestämisestä sekä näihin liittyvien tarvikkeiden hankinnasta
- huolehtii kahvion tarvikkeista
- tarkistaa yhdistyksen postilaatikon vähintään kerran viikossa

Webmaster

- ylläpitää ja kehittää yhdistyksen nettisivustoa sekä sähköposteihin liittyviä asioita

Yhdistyksen toimihenkilöt

Työkaluvastaava

- koordinoi yhdistyksen huoltotilojen työkaluhankintoja sekä tekee niistä esityksiä hallitukselle

Verenluovutusvastaava

- koordinoi ja markkinoi yhdistyksen jäsenten osallistumista verenluovutukseen

Vappuajon tapahtumavastaava

- koordinoi Vappuajon lähtöpaikkaan liittyviä asioita
- avustaa yhdistyksen puheenjohtajaa tapahtuman lupa-asioiden hoitamisessa

Yhdistyksen toimihenkilöt

Hailuotoajon tapahtumavastaava

- koordinoi Hailuotoajon käytännön toimintojen järjestämistä
 - toimitsijat
 - lipunmyynti
 - opasteet
 - yms
- avustaa yhdistyksen puheenjohtajaa tapahtuman lupa-asioiden ja yhteistyösopimusten hoitamisessa

MPEAK-vastaava

- vastaa ennakoivan ajon koulutuksien järjestämiseen liittyvistä asioista